

architectuur

Brandweer in kunstjas

De nieuwbouw van de brandweer.

FOTO LC/NIELS WESTRA

Kuifjes 'Raket naar de maan' zag ik langsflitsen toen ik laatst over het prachtig vernieuwde Drachtsterplein in Leeuwarden reed. Een rood-wit geblokt rijzig geval ten oosten van het plein leek even op de raket. Het is de opgeleukte toren van de vernieuwde brandweerkazerne.

Toen ik 'Raket naar de maan' cadeau kreeg, was ik tien; de echte maanlanding was veertien jaar later. Rond die tijd is de brandweerkazerne aan de Aldlânsdyk gebouwd. Nu, weer veertig jaar later, is de brandweerkazerne helemaal vernieuwd. Alleen de oude toren voor het drogen van de slangen en voor oefeningen bleef, al kreeg deze de Kuifje-uitdossing en is er een nieuw oefengebouw van vuurrood plaatmateriaal aan toegevoegd.

Aan de Leeuwarder Aldlânsdyk, een veiligheidsboulevard, zagen we de laatste jaren heel wat vernieuwingen. Eerst de

Het meeste schaamgroen is weg

uitbreiding van het regionale politiebureau. Recenter de herbestemming van het oude gemeentelijke politiebureau tot de Veilige Veste met zijn opvallende diagonaal geknikte gevelbeplating. Even verderop kan de sleets ogende gevangenis De Marwei wel een opknappbeurt gebruiken. Onlangs volgde de vernieuwing van de brandweerkazerne.

De nieuwe brandweerkazerne, ontworpen door BDG Architecten uit Zwolle met Wilco Schefter als projectarchitect, mag weer gezien worden, want het meeste 'schaamgroen' dat de oude omsloot, is gerooid. Het was een gevoelige klus om zo'n gebouw voor de veiligheid te ontwerpen en vooral uit te voeren terwijl de organisatie operationeel moest blijven. Ongeveer de helft van de oude kazerne is afgebroken om ruimte voor de nieuwe te scheppen. Later kon de rest worden gesloopt. Het klinkt eenvoudig, maar het vergde uiterste precisie van aannemer Dijkstra Draisma, soms centimeterwerk. Van dit huzarenstukje zien we niets meer.

Wel is zichtbaar dat er een veel compacter bouwwerk is gekomen. In een carré zijn bene-

den de garages gekomen, in front voor de eerste lijn, aan de oostzijde voor de tweede lijn. Dankzij overheaddeuren met glaspanelen en glaswanden is transparantie bereikt en is alles zichtbaar.

Aan de achterzijde zijn de werkplaatsen ondergebracht, voor de voertuigen, de kleding, maskers en de andere voorzieningen. In de garages is het skelet van stalen kolommen te ervaren. Ze zijn voor het dragen van de vloeren en voor het opmerkelijke overstek van de verdieping voorzien van flinke schoren. Hier en daar zijn op de verdieping in het gebouw de kruislingse stalen windverbanden zichtbaar, nodig voor de stabiliteit van het staalskelet.

Op de verdieping, te bereiken over een stevige hoofdtrap met felrode vakwerkleuning - een associatie met de traditionele laddertrap - zijn aan de voorzijde de kantoren te vinden en aan de rustige achterzijde zijn de hotelaccommodaties ondergebracht: woonkamers, keukens en slaapkamers voor de mensen in de 24-uursdienst. Aan de oostzijde zijn ook nog zalen voor bijeenkomsten ingericht. Al deze functies zijn om een nieuw element gevouwen: een sportzaal die min of meer tussen de twee verdiepingen zweeft en met zijn gouden bekleding net boven het geheel uitsteekt. Rondom is een lichtstraat gemaakt. Ook in de andere ruimten op de verdieping is met lichthappers op het dak, uitwendige en interne glaswanden een optimaal effect van daglichtopvang bereikt. Ook hier: transparantie.

Dit alles kreeg een prachtige expressie. Allereerst door de hoofdvormen met aan het front en de oostzijde de ver overstekende verdiepingen, omkaderd met witte aluminiumbeplating. Maar zeker ook door de meer gesloten zij- en achtergevels die een betonnen beplating kregen die door een straaltechniek een levendig patroon kreeg in zilvergrijzen, afgeleid van een foto van de reflecterende strips op de jassen van brandweerlieden. Een metafoer die het gebouw tot een kunstwerk maakt.

Vrijdag wordt de nieuwe brandweerkazerne officieel geopend; zaterdag is er open dag in dit fascinerende veiligheidsgebouw.

PETER KARSTKAREL